

Vuoden 2025 puolivuosisiraportti

Kunnanhallitus 15.09.2025 § 137

Valmistelija

Kunnanjohtaja Johanna Mäkelä
Puh. 040 724 4603
etunimi.sukunimi@savitaipale.fi

Savitaipaleen kunnanhallitus on hyväksynyt kokouksessaan 20.1.2025 vuoden 2025 talousarvion täytäntöönpano-ohjeet.

Kohdassa 2, Talousarvion sitovuus todetaan:

Talousarvion alussa on kunnanvaltuuston hyväksymä kuntastrategia, johon hyväksytty talousarvio ja –suunnitelma pohjautuu. Talousarvio jakautuu yleisperustelu-, käyttötalous-, investointi-, rahoitus- ja tuloslaskelmaosaan. Lisäksi esitetään konserniyhteisöille tavoitteet ja henkilöstöön liittyviä tietoja. Yleisperusteluosa sisältää yleisen taloudellisen tilan ja kuntatalouden nykytilan kuvaukset. Talousarvion käyttötalous- ja investointiosa ovat toiminnan ohjauksen välineitä ja tuloslaskelma- ja rahoitusosan avulla seurataan kokonaistalouden kehitystä.

Talousarvion käyttötalousosassa valtuusto asettaa talousarviorakenteen mukaiselle tasolle tavoitteet sekä tuloarviot ja määrärahat. Käyttötalouden määrärahat ja tuloarviot sisältävät sekä ulkoiset että sisäiset erät. Investointiosa sisältää hankekohtaiset tulo- ja menoarviot talousarvio- ja suunnitelmavuosille sekä tulo- ja menoarviot lautakuntatasolle yhdistettynä. Tuloarviona esitetään valtion (ja muiden yhteisöjen) rahoitusosuudet investointimenoihin. Käyttöomaisuuden myynnissä tuloarviona merkitään myydyn omaisuuden tasearvo. Investointiosaan varataan määrärahat sellaisille investoinneille, joiden arvonnlisäveroton hankintahinta ylittää 5 000 euroa. Pienemmät hankinnat tehdään käyttötalousosan määrärahojen puitteissa.

Valtuuston nähden sitova taso on lautakuntatason meno- ja tuloarvio nettoperiaatteen mukaisesti. Sitovuustasot ovat: kiinteä omaisuus, talonrakennus, julkinen käyttöomaisuus, liikelaitokset ja irtain omaisuus.

Talousarvion toteutumista on seurattava säännöllisesti. Mikäli ilmenee, että talousarvio ylittyisi, tulee ryhtyä välittömästi toimenpiteisiin tarpeellisten määrärahamuutosten suhteen. Mahdolliset tulosalueiden väliset määrärahasiirrot on tuotava valtuuston hyväksyttäväksi. Lisäksi on huomioitava, että muutokset määrärahoissa antavat aiheen tarkastella myös tavoitteiden realistisuutta. Mikäli talousarviovuoden kuluessa ilmenee merkittäviä määrärahatarpeita, jotka eivät ole olleet tiedossa talousarvioita laadittaessa, tulee toimialojen tehdä siitä esitys valtuustolle.

Savitaipaleen kunnassa talousarvion euromäärien toteutumisesta raportoidaan säännöllisesti kunnanhallitukselle sekä valtuustolle. Toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta raportoidaan valtuustolle tilinpäätöksen lisäksi puolivuosisiraportin muodossa.

Toimialat ovat valmistelleet puolivuosisiraportin 30.6.2025 tilanteesta. Tekninen lautakunta on käsitellyt oman puolivuosisiraportin kokouksessaan 20.8.2025. Sivistys- ja hyvinvointilautakunta käsittelee oman toimialansa

puolivuosisraportin 16.9.2025. Valmistelun päällekkäisyyksistä johtuen sivistys- ja hyvinvointilautakunnan käsittely on kunnanhallituksen kokouksen jälkeisenä päivänä. Mikäli käsittelyyn tulee lautakunnassa vähäisiä muutoksia, saadaan ne valtuustolle lähtevään esityslistaan liitettävään liitteeseen täydennetyksi.

Elokuussa saadun veroennustekehikon mukaan verotuloja kertyy kuluvana vuonna noin 130.000 euroa enemmän kuin talousarviossa on arvioitu. Kunnallisveroa kertyy arviolta 50.000 enemmän, yhteisöveroa 77.000 euroa enemmän ja kiinteistöveroa noin 4.000 euroa enemmän kuin talousarviossa. Tässä vaiheessa talousarvioon ei esitetä kaikkien ennustettujen verotulojen kasvun muutosta varovaisuuden periaatteen takia, vaan ennusteesta huomioidaan vain 60.000 lisäys.

Käyttötalouden puolella (toimintatuotot-toimintakulut = toimintakate) varhaiskasvatuksen osalta on selkeästi tarve tehdä talousarviomuutosesitys. Elokuun lopun palkkojen toteuma talousarviosta on 75 % ja se ylittää selkeästi ns. tasaisen vauhdin toteuman. Lisäksi on otettava huomioon, että Kvtes:in ja Ovtes osio G palkkoihin kohdistuu lokakuussa takautuvasti maksettavia sopimusten mukaisia korotuseriä, ja että yleiskorotukset tulevat voimaan 1.10.2025 alkaen. Näin ollen varhaiskasvatuksen tulosalueelle esitetään 59.500 euron talousarviomuutosta kohdistuen palkkakustannuksiin. Perustelut talousarviomuutoksen tarpeelle on kuvattu puolivuosisraportissa varhaiskasvatuspalveluiden yhteydessä.

Perusopetuksen ja lukion toteumissa on tehty täsmennyksiä tulosalueiden yhteisten erien kirjaamiselle. Talousarvioon ei esitetä tässä vaiheessa näiden kahden tulosalueen osalta muutoksia.

Tasopalkkajärjestelmään siirtymisen ja sopimusten mukaisten palkankorotusten kustannusvaikutusten kohdentuminen eri tulosalueille selviää vasta lokakuun palkanmaksun tapahduttua. Suurimmat yksittäiset prosentuaaliset muutokset kohdistuvat nuoriso- ja vapaa-aikapalveluiden tulosalueille. Kokonaisuuksina euromääräisesti suurimmat muutokset kohdistuvat luonnollisesti varhaiskasvatuksen ja opetuksen tulosalueille, missä on eniten henkilöstöä. Lopulliset talousarviomuutostarpeet jäävät näistä syistä aivan loppuvuoteen. Tulosalueiden vastuuhenkilöt tietävät tilanteen ja toimivat hankintojen osalta vastuullisesti.

OKM:n valtionosuuteen tehdään loppuvuodesta tarkistus lukion opiskelijamäärän perusteella. Tällä on vaikutusta maksettavaan valtionosuuteen.

Talousarviossa lainakannan muutos (=lainanlyhennykset) on valtuustoon nähden sitovaksi määriteltä erä. Peiponpesän myynnin kannalta on selvitetty, että korkotukilaina on selkeintä maksaa kerralla pois ja siten saadaan Peiponpesä ns. ARA-rajoitteista vapaaksi. Tämä tarkoittaa 691.477 euron lainanlyhennystä ja se on suunniteltu tapahtuvaksi 23.10.2025. Valtuustolle esitetään, että pitkäaikaisten lainojen lyhennysten määrä vuonna 2025 on 1,224 milj. euroa aiemman 611 tuhannen euron sijaan.

Vesi- ja viemärilaitoksen tilannetta on kuvattu puolivuosisraportin kohdassa 3. Vesihuoltolaitoksen tulos on ollut pitkään negatiivinen ja laitoksen oma pääoma 31.12.2024 oli 138.081,37 euroa. Erityisesti viemärilaitoksen aiemmista investoinneista johtuvien poistojen takia vesi- ja viemärilaitos tekee negatiivisia tuloksia ja oma pääoma on pian kulutettu. Laitosten poistot tehdään pääsääntöisesti ns. menojäännöspoistoina, joiden

kuluvaikutus on suurempi alkuvuosina ja pienenee pitoajan kuluessa. Vesi- ja viemärlaitoksen talouden tilanne on tiedostettava harkittaessa isompien investointien toteuttamista, esim. vesitornin kohdalla. Myös taksojen oikeellisuutta tulee tarkastella. Kyseeseen voi tulla myös lisäpääoman sijoittaminen vesi- ja viemärlaitoksen taseeseen.

Kuluvan vuoden investointien toteumasta on annettu selvitys 23.7.2025 tilanteesta. Pääsääntöisesti investoinnit on pystytty toteuttamaan suunnitellusti. Keskusta-/torialueen investointi tapahtuu alkuperäisen yhden vuoden sijaan kahden vuoden aikana.

Esittelijä Kunnanjohtaja Johanna Mäkelä

Päätösehdotus Kunnanhallitus merkitsee puolivuosisiraportin tiedokseen ja esittää sen edelleen tiedoksi kunnanvaltuustolle.

Lisäksi kunnanhallitus esittää, että talousarvioon tehdään seuraavat muutokset:

- varhaiskasvatuksen tulosalueelle lisätään henkilöstökuluihin yhteensä 59.500 euroa: kustannuspaikka 2053 (Kissankello), tili 4100
- Määräaikaisten palkat 50.000 euroa, tili 4530 Kuel -maksut 8500 euroa ja tili 4601 Sv-maksut 1.000 euroa
- kunnallisveron tuottoa korotetaan 30.000 eurolla, tili 7100
- yhteisöveron määrää korotetaan 30.000 eurolla, tili 7300 ja
- rahoituslaskelman lainanlyhennysten määrää korotetaan 613.000 eurolla 1.224.000 euroon.

Päätös Hyväksyttiin yksimielisesti.

Kunnanvaltuusto 22.09.2025 § 50
8/02.02.02/2025

Päätös Hyväksyttiin yksimielisesti.